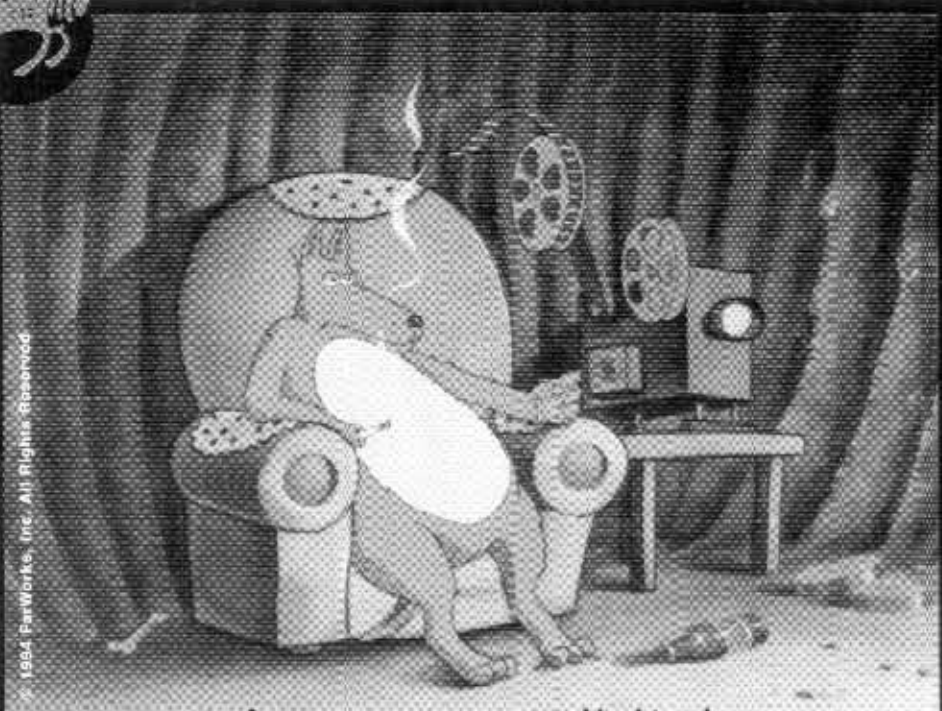

1984 ParWork, Inc. All Rights Reserved

Annecy palkitsi kanadalaisen Marv Newlandin

Annecyn kesäisen animaatiofestivaalin tv-töiden kilpailusarjan voitti tänä vuonna kanadalainen Marv Newland elokuvallaan Gary Larson's Tales from the Far Side, joka perustuu Suomessakin suosittuihin pilakuviin. Meillä Larsonin absurdeja huumorikuvia julkaistaan nimillä Harhama ja Kaukanapoissa.

"Gary Larson otti yhteyttä muutama animaatiostudioon ja valitsi aluksi meidät tekemään storyboardin. Yhteistyö sujui hyvin ja Larson palkkasi yhtiöni International Rocketshipin tuottamaan elokuvan omalle yhtiölleen", Newland kertoi.

Newlandin Rocketship-yhtiö tunnetaan hurtista huumoristaan, jota on esitelty muunmuassa Tampereen lyhytelokuvafestivaalilla. Newlandin tyylin voi hyvin kuvitella sopivan yhteen Larsonin huumorin kanssa. Newlandin esikoiselokuva Bambi Meets Godzilla vuodelta 1969 on saanut kulttimaineen.

"Far Side -elokuva on oikeastaan Larsonin luomus. Hahmot ja ideat ovat hänen. Minun tehtäväni oli vain kääntää ne elokuvan kielelle. Larson oli kyllä erittäin avoin ehdotuksilleni. Minä sain kertoa, mitä animaatiolla voi tehdä", Newland toteaa vaatimattomasti.

Newland työskentelee myös kuvittajana ja karikatyrinä. Liikkumattomien

kuvien ja animaation piirtämisen hän näkee hyvin erilaisina.

"Yli 26 vuoden aikana olen tottunut animaation työläyteen verrattuna kuvitustöihin. Asiakkamme eivät sen sijaan aina ymmärrä sitä. He odottavat saavansa hyvää jälkeä nopeasti ja halvalla. Se ei kuitenkaan ole mahdollista, koska hyvää animaatiota ei tehdä hutaisten."

"Kun teen animaatiota, minun täytyy puskea ulos päästäni kuvitusideani. Animaatiossa ei katsota yksittäistä piirrosta vaan niiden yhteistulosta. Piirros on osa liikettä. Taustoihin voi helposti panna liikaa hienoja yksityiskohtia. Ne vievät huomion pääasiasta eli liikkuvista hahmoista."

Gary Larson's Tales from the Far Side on esitetty CBS:llä, yhdellä Yhdysvaltain suurimmista tv-kanavista. Annecyssa ainakin TVL:n edustaja oli kiinnostunut siitä, mutta epäili löytyisikö sopivaa esityspaikkaa.

"Gary Larsonista on tullut 15 vuodessa instituutio. Pohjois-Amerikassa voi tuskin asua törmäämättä hänen piirroksiinsa. Nyt suunnittelemme jo toista puolituntista. Ensimmäisessä teemme storyboardin. Sen jälkeen leffan valmistumiseen menee noin yhdeksän kuukautta", Newland kertoi.

Harri Römpötti

Annecyn kahtalainen anti

Annecyn joka toinen vuosi pidettävään animaatiofestivaaliin voi suhtautua kahdella tavalla. Toisaalta se on välttämättömyys animaation ystäville, todellinen kaikenmuotoisen elävöitetyn kuvan runsaudensarvi. Toisaalta taas neljä tuhatta vierasta isännöivä festivaali on paisunut liian suureksi, järjestelyt alkavat natista liitoksissaan ja konsisto yskiä. Vihättävä ranskalainen tapa tehdä asiat monesti vain omalla kielellä ei tee ympäri maailmaa saapuvien kävijöiden osaa helpommaksi.

Festivaalin tärkein kilpailusarja on lyhyet animaatiot. Tällä kertaa sen anti oli melko yllätyksellinen ja tasainen. Mukaan mahtui monia hauskoja huumoripätkiä, näppäriä mutta muutaman vuoden päästä unohtuneita. Harvassa elokuvassa oli jotain uutta sen kummempin animaatiossa kuin sisällössäkään.

Tekniikan puolesta kiinnostava oli Philip Huntin Ah Pook is here, kuusiminuuttinen elokuva paniikin jumalasta juttelussa alter egonsa kanssa. Oudon tunnelman täyttämän elokuvan hypnoottisen imevän tekstin oli kirjoittanut

Höveli tuomaristo sirotteli palkintoja ympäriinsä, mutta mestarillinen Munkki ja kala jäi liki huomiotta.

William S. Burroughs, joka myös luki sen itse.

Sveitsiläisen Georges Schwitzgebelin elokuva Kauriin vuosi oli hänen aiempien elokuvien tapaan kaunis kokonaisuus. Hän tekee animaatiota maalamalla, vaikea mutta näyttävä tekniikka joka saa tuloksen vaikuttamaan elävältä öljyvärimaalaukselta. Tunnelmaltaan mieleenpainuva oli myös Anthony Hodgsonin Hilary, mystinen nukke-elokuva.

Monen suosikiksi nousi Michael Dudok de Witzin Munkki ja kala, nimensä veroinen kuvaus kalaa jahtaavasta munkista. Japanilaisen russia-piirroksen tyyliin tehty yksinkertainen viiva eli ja kokonaisuus oli ilmavaan kevyt. Eräs harvoja elokuvia jossa oli todellista kertomisen ja tekemisen iloa, katsojakin tunsin olonsa keventyvän.

Ainoa suomalainen elokuva kilpailussa oli Katariina Lillqvistin Kamarihai-kara, Prahassa kuvatun Kafka-trilogian toinen osa. Sen nukkemaailma oli ihastuttavan sadunomainen ja lempeä.

Kilpailun pääpalkinnon sai venäläinen Konstantin Bronzit elokuvallaan Switchcraft, Hauska juttu, mutta ei klassikkosarjaa. Monet paikalla olleet animaattorit syytivät Bronzitia aivan liian selvistä tyyli-ilmoista hollantilais-kanadalaisen Paul Driessenin töistä.

Tuomariston erikoismaininnat sai tsekkiläinen Michaela Pavlátova elokuvallaan Repere. Tyylikkäästi tehty elokuva naureskelee arkipäivän rutiinien toistumiselle ja muuttumiselle tavoiksi.

Seuraava Annecyn festivaali pidetään kesällä 1997.

Heikki Jokinen

Sivellinanimaatiota Kiinasta

Merkittävin Annecyn monista erikoisarjoista oli kiinalaiselle Te Weille omistettu. 1915 syntynyt Te perusti Kiinan vallankumouksen jälkeen yhdessä kollegojensa kanssa nykyään merkittävän Shanghai animaatiostudion. Oppi tuli aluksi Neuvostoliitosta, mutta Te Wei halusi hyödyntää myös Kiinan perinteistä taidetta.

Ten ja Qian Jajunin elokuva Missä äiti valmistui 1960. Se on lastentarina äitiään etsivästä sammakonpoikasista. Piirroksien on tehty kiinalaisella vesiväritekniikalla, tulos on häikäisevän kaunis.

Kolme vuotta myöhemmin valmistui Puhvelipoika ja huilu, jälleen erittäin kaunis tarina pojasta ja puhvelista luonnon helmassa. Te Wei loi oman animaatiotekniikan, joka siirsi karviantarkasti vesivärimaalauksen elävään kuvaan.

Te kertoo pyrkineensä luomaan täydellisen yhteyden ihmisen, luonnon ja musiikin välille. Elokuvassa ei ole puhetta ja Te Wei vetäytyi tekemään sen musiikilla maaseudulle yhdessä säveltäjän kanssa. Tulos on runouden, piirrosten ja musiikin täydellinen yhteensulautuminen.

Puuttuvan luokkataisteluhengen vuoksi elokuvan esittäminen kohtasi vaikeuksia. Shanghai studio suljettiin kulttuurivallankumouksen pyörteissä

1965 ja johtaja Te lähetettiin tehdastöihin. Häneltä kiellettiin piirtäminen ja annettiin sivellin itsekritiikin kirjoittamista varten. Kritiikin sijasta syntyi kuitenkin piirroksia.

Myöhemmin Te suljettiin vuodeksi huoneeseensa ja lähetettiin maatoihin. Hän kuitenkin jatkoi piirtämistä salaa öisin animaattori A Dan kanssa moskiitoverkon alla.

Te kutsuttiin takaisin studiosa johtajaksi 1976. Vasta 1983 hän pääsi tekemään uutta elokuvaa ja viiden vuoden työn jälkeen valmistui hämmästyttävä animaatio Vuoren ja veden tunne. Herkkä tarina kertoo soittajamestarista, joka siirtää taitonsa ja soittimensa oppilaalleen.

Elokuva perustuu vanhoihin maieskimaalauksiin ja on hengeltään liki panteistinen. Ihmisen ja luonnon ykseys on rikkumaton, kerronta majesteettisen hidasta ja kuvan kauneus liki katsojan vastannottokyvyn ylittävää. Myös teknisesti elokuva on hämmästyttävä, vesivärimaalauksen animointi toimii väreilemättä.

Animaattoreiden maailmanjärjestö ASIFA luovutti Annecyssa Te Weille palkinnon hänen elämäntyöstään.

Heikki Jokinen